

**RIIGIEELARVELISE TOETUSE KASUTAMISE
TEGEVUS- JA TULEMUSARUANNE**

Lepingu nr:	7-42099-1
Aruande esitaja:	Kätlyn Jürisaar
Tegevuste läbiviimise aeg:	1.01.2022-31.12.2022
Aruande koostamise kuupäev:	12.01.2022

Kokkuvõtlik hinnang aruandeaastale. Järeldused ja plaanid järgmiseks aastaks, edaspidiseks.

2022. aastal oleme Sotsiaalsete Ettevõtete Võrgustikus (SEV) tegutsenud selle nimel, et kasvatada jätkusuutlike, sotsiaalsete ettevõtete, tugiorganisatsioonide ja valdkonda arendavate organisatsioonidega kogukonda, laiemat mõju loovaid tegevusi. Samuti ka arendanud koostööd rahvusvaheliste partneritega.

2021. mais vahetunud SEVi juhatuse tiim on tegevustesse sisse elanud ning käivitanud ise ja projektide käigus tegevusi, mis on suurendanud nii teadlikkust sotsiaalsest ettevõtlusest kui ka toonud juurde võimalusi ettevõtetel ennast arendada.

SEVi eesmärk on luua ökosüsteem, kus sotsiaalsed ettevõtted saavad kiiremini areneda ja luua suuremat mõju ühiskonnale ja keskkonnale. Soovime tõsta teadlikkust, et sotsiaalne ettevõtlus nišiks normaalsuseks. Antud fookused ja eesmärgid on SEVi tegevuste ja otsuste aluseks.

Täpsemad aasta tegevused on detailsemalt välja toodud aruande alumistes osades (vt ülevaated läbiviidud olulisematest tegevustest), kuid kokkuvõtvalt on SEVi tegemistes ja saavutustes olulist rolli mänginud:

1. SoFiMa ja ESIA (SIKK) projekti tegevused, mis on võimestanud laiemalt sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni kogukonna kasvu, üksteise paremat mõistmist ja koostööd. Oluliseks tulemiks on kevadel 2022 SEVi eestvedamisel käivitatud sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni koostöökokkulepe, mille allkirjastasid 23 organisatsiooni nii era- avalikust- kui ka kolmandast sektorist.
2. Viime endiselt läbi ka uuringuid, mis annaksid ülevaate valdkonna hetkeolukorrast ja organisatsioonide arenguvajadustest. Oleme koostöös Euroopa sotsiaalse ettevõtluse võrgustiku Euclid võrgustikuga läbi viinud kaks aastat järjest ESEMi uuringut - 2022 novembris valmis teine raport. Nii suureneb andmepõhine ülevaade sektoris tegutsevate sotsiaalsete ettevõtete käekäigust ja arenguvajadustest, mida saame kasutada valdkonna arendamiseks. Näiteks kasutasime ESEM Eesti 2020-2021 aasta raporti andmeid sellel aastal toimunud poliitikakujundajatega ja teiste

- valdkonda arendavate osapooltega toimunud kohtumistel.
3. Oleme edasi arendanud andmebaasi sotsiaalsest ettevõtlusest ülevaate saamiseks, mis annab kvartaalse või aastase täpsusega ülevaate sotsiaalsete ettevõtete ja sotsiaalse ettevõtluse sektori käekäigust kirjeldades selle olulisemaid indikaatoreid. Oleme valimit täpsustanud ning lisanud juurde funktsioone - nüüd saab ettevõtteid kategoriseerida ka SDG-de alusel. Samuti oleme saanud teha juba ka ülevaateid sektori arengutest vastavalt andmebaasi infole.
  4. Rahvusvahelist koostööd ja laiemalt sotsiaalset ettevõtlust ja ettevõtteid arendavate projektide käivitus on ka sellel aastal fookuses olnud. Näiteks:
    - a. Koostöös Läti sotsiaalsete ettevõtete võrgustiku (Social Entrepreneurship Association of Latvia), Rootsist Reach for Change and Leedu sotsiaalsete ettevõtete võrgustikuga (Lithuanian Social Business Association) loome uue riikidevahelise võrgustiku (Baltic Sea Impact Network), mis pakub vastastikuse õppimise võimalusi ja töötubasid Eesti, Läti, Leedu ja Rootsi sotsiaalsetele ettevõtjatele. Meie eesmärk on, et selle pilootprojekti tulemuseks on toimiv ja struktureeritud võrgustikumudel, mis pikemas perspektiivis suudab hõlmata rohkem riike.
    - b. Horizon projekt koostöös Balti Innovatsiooniagentuuriga Eestist, Reach For Change Rootsist, Katalista Ventures Leedust. Projekti käigus viiakse läbi koolitusi sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni vallas, viiakse läbi häkatone, inkubaatoreid, tehakse teiste ettevõtteid arendavate programmide ja organisatsioonidega koostööd ning uuritakse võimalusi rahastusmehhanismide loomiseks ja arendamiseks SE/SI valdkonnas. Samuti toimuvad erinevad õppereisid ja töötoad, et suurendada nii kogukonda kui teadmiste ringi organisatsioonide sees.
  5. SEV korraldas koostöös 15 partneriga erinevatest sektoritest 7. oktoobril 2022 Põhjala tehases [Baltikumi esimese ja suurima mõju ja jätkusuutlikkuse festivali Impact Day](#), kuhu tuli kokku ca 1500 inimest. Impact Day 2022 oli mitmes mõttes silmapaistev: koondas 15 kaaskorraldajat kõigist erinevatest sektoritest (avalik, era- ja mittetulunduslik) ja 50 partnerit, saavutas osalejate keskmise rahulolu hinde 10-pallisel skaalal 8,06. Kogu perioodi jooksul jõudsimme erinevate meediavahenditega ligikaudu 440 000 inimeseni (umbes 33% Eesti elanikkonnast).. Lisaks, kuna tegevuse eesmärk oli arendada tugevat korraldajate kogukonda, on korraldajate keskmine soovitusskoor (10-pallisel skaalal) 9,81 hämmastav tulemus ja näitab suurt tulevikupotentsiaali algatusega jätkamiseks 2023. aastal. Tegemist on suurima sündmuse ja kogukonda kaasatava teoga, mida on SEV läbi oma 10 aastase tegutsemise teinud.

Edaspidi plaanime jätkata tegevusplaaniga, kus fookuseks on jätkusuutliku ja sotsiaalse ettevõtluse ökosüsteemi ja kogukonna arendamine, sealhulgas ka laiemalt valdkonnast teadlikkuse tõstmine.

Impact Day festivali korraldamisega mõistsime, et selline festival on vajalik, sest Eestis pole varem loodud jätkusuutliku elustiili ja ettevõtluse teemal kokkusaamiskeskonda ja sündmust, kus saab läbi ekspertide töötubade ja inspireerivate lugude ennast arendada. Festival on oluline kogukonnaga koostöös arendatud ja elluviidud sündmus, mis laiemalt võimendab kogukonnaliikmete omavahelist koostööd. Festivali korraldasime koostöös 15 organisatsiooniga ning tulemused näitavad, et juba festivali korraldamine suurendas omavahelist mõistmist ja koostööd. Seega on plaan visiooniga ambitsioonikalt edasi minna, et mõju aina enam suureneks - 2023. aastal korraldame Impact Day suurema hulga külaliste, partneritega ning muudame festivali rahvusvaheliseks.

Samuti jätkame rahvusvahelise kogukonna arendamisega nii Impact Day raames kui ka näiteks Baltic Sea Impact Networki projekti kaudu. Jätkame alustatud projektide sisutegevuste elluviimisega (näiteks ESIA (SIKK) projekt, Horizon jne), arendame edasi sotsiaalse ettevõtluse kogukonda (kaasata veel enam ökosüsteemi osapooli) ning andmebaasi.

TEGEVUSSUUND 1: JÄTKUSUUTLIKKUS

Eesmärk 1: Sotsiaalsete ettevõtete kasvanud jätkusuutlikkus

Ülevaade oodatavate tulemuste saavutamisest	
Sotsiaalsete ettevõtete ettevõtlustulu 45,6 mln € -> kasvab	Sotsiaalsete ettevõtete maksustatav käive 2022. aasta 3. kvartalis oli 30.4 miljonit eurot, mis on selle aasta suurim number. Eelmisel ja üle-eelmisel kvartalil oli antud number ca 10% väiksem. Olles varasemalt vastavalt 27.5 ja 27.3 miljonit eurot, on hetkel olnud kasv enam kui kolm miljonit eurot.
Sotsiaalsete ettevõtete ühiskondliku mõju kasv	Puuduvad otsesed andmed. Kaudsed näitajad on töötajate arvu kasv, maksustava käibe kasv, makstud maksude, ettevõtete hulga kasv, mis kajastub andmebaasist. Näiteks on suurenenud sektoris töötavate inimeste arv, mis näitab, et suudetakse kasvada ning seeläbi luua rohkem positiivset mõju:

	<p>Kui 1. kvartalis oli number ca 3600 (3611), siis kolme kuuga kasvas see number ca 5% võrra olles ületamas 3800 piiri.</p>
<p>Paranenud ligipääs rahastusvõimalustele</p>	<p>Projekti "Ühiskondlikult vastustundlike ettevõtete rahastusvõimaluste arendamine Eestis" (SoFiMa) tegevuste käigus partneritega ja BIA eestvedamisel tehtud algus selles, et tulevikus töötaks vastav finantsinstrument välja. Hetkel on BIA koos partneritega seda arendamas ja eesmärk on luua üks esimesi mõjuinvesteeringute fonde Eestis ja tuua kokku mõjuinvesteeringutest huvitatud investorid. Plaan on toetada varajases faasis rohetehnoloogia idufirmasid, et muuta maailm paremaks, pakkudes neile kiirendusprogrammi ja esimesi investeeringuid.</p> <p>2021. aasta lõpus algas SEV-I koostöö ja jätkus 2022. aasta alguses Sotsiaalministeeriumiga seoses sellega, et Siseministeeriumis planeeritakse Euroopa Sotsiaalfondi tööturu avatud taotlusvooru, et lahendada koostöös projektide elluvijatega olulisi tööturuprobleeme ja jõuda olemasolevatest teenustest kaugete sihtrühmadeni. SEV aitab Siseministeeriumil koguda sotsiaalsetelt ettevõtetelt sisendit nende peamiste väljakutsetega ning andsime selle alusel soovitusi taotlusvooru kujundamiseks, et taotlusvoor oleks disainitud võimalikult sihtrühma vajadustest lähtuvalt. Praeguste Sotsiaalministeeriumi andmete kohaselt sotsiaalsete ettevõtete toetamine on planeeritud taotlusvoorude teise etapi osana, ajaliselt avanevad need voorud 2024. aasta teises poolaastas.</p>
<p>Noortele suunatud sündmuste või algatuste ja nendes osalejates arv</p>	<p>Tulenevalt sellest, et lisarahastust kaasatud pole, pole antud tegevusega tegeletud.</p> <p>2022 aasta jooksul oleme esinenud sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni teemal ca 150 noorele.</p> <p>Lisaks osales Impact Dayl 2022 kokku 13% ehk ca 200 noort/tudengit/õpetajat/õppejõudu.</p>

Saavutatud mõju üldine kirjeldus ja kirjeldus eduindikaatorite kaudu	
Andmebaasis olevate ettevõtete arv	192 ettevõtet
Eestisse jõudnud teadmised või koostöö erinevate partneritega, millel on praktiline väljund	<p>Rahvusvahelises konsortsiumi kaheaastases projektis “Sotsiaalse innovatsiooni kompetentsikeskuse loomine (ESIA / SIKK)”, kus teeme koostööd Saksamaa, Poola, Taani ja Suurbritannia erinevate sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni edendavate organisatsioonidega, on toimunud 2022 aasta sügisel mitmeid sündmusi, kus on vahetatud teadmisi ning kogemusi, et üksteist sotsiaalse innovatsiooni arendamises toetada.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oleme osalenud rahvusvaheliste partneritega teadmiste ja kogemuste vahetamises ning tegelenud üksteise tundmaõppimisega. Näiteks veebruaris toimus Saksamaal Leipzigin kohakülastus, kus osales SEVi tiim ja teised projekti partnerid. Jagati teadmisi SI valdkonna arendamisest projektpartnerite riikides ning saadi tuttavamaks sealsete süsteemide ja tegutsejatega. • Jagasime ka Eesti teadmisi välispartneritega aasta jooksul. Praktilise väljundina toimus 3.-4. oktoobril Eestis sotsiaalse innovatsiooni kompetentsikeskuse rahvusvahelise projekti Eesti kohakülastus. Kahe päeva jooksul inspireeruti ja saadi teadmisi erinevatelt organisatsioonide ja asutuste esindajatelt nii Tallinnast, Tartust kui Võrumaalt. Külalisi võtsid vastu siseministerium, Saagu Parem, Ritiko, Navi külaselts, SA Võrumaa Arenduskeskus, Väike Werrone Kool, Kupland ja Paranduskelder. • 5. oktoobril toimus ESIA projekti partneritega koostöös korraldatud sündmus “Infrastructuring Social Innovation: Learnings from the Baltic Sea region” Tallinna Ülikoolis. Kohale olid kutsutud nii projektpartnerid kui ka laiemalt SI

	<p>teemadega tegelevad organisatsioonide esindajad, et vahetada teadmisi ning kogemusi valdkonna arendamises ning leida ühisosi tutvuste kui ka tegevuste osas.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projektist saadud kontaktide tulemusena kutsusime Impact Dayle esinema UK-st esineja, kes jagas välismaa näiteid sotsiaalse innovatsiooni teemadel. <p>Projektis “Ühiskondlikult vastustundlike ettevõtete rahastusvõimaluste arendamine Eestis” (SoFiMa) on toimunud mitmeid Euroopa Komisjoni sündmusi, kus on erinevad riigid jaganud oma tegemisi ja teadmisi näiteks selle osas, kuidas on läbi viidud uuringuid sotsiaalsete ettevõtete ja teiste ökosüsteemi osapoolte seas. Samuti oleme ise projekti meeskonnaga tutvustanud SoFiMa projekti tulemusi ja sisutegevusi, mille vastu on kenasti huvi tuntud. Korraldasime projekti jooksul ka ise sündmusi, millesse kaasasime välisriikidest pärit eksperte.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Näiteks 3. veebruaril toimus Tartu Ülikooli Delta keskkuses SoFiMa projekti inkubatsiooniprogrammide finaali ning investorite ümarlaud, kus toimus arutelu mõjuinvesteeringute teemal. SoFiMa projekti üheks oluliseks kandvaks jooneks oli kokku tuua valdkonna jaoks olulisi osapooli, sealhulgas investoreid ja sotsiaalseid ettevõtteid ning mõjuorganisatsioone. Just seda rolli täitis ka ümarlaud. Ümarlaua tutvustasid projekti liikmed peagi valmivate analüüside esmaseid tulemusi, väliseksperdid pidasid inspireerivaid kõnesid ning toimus avatud arutelu mõjuinvesteeringute tulevikust Eestis. EVPA analüütik Gianluca Gaggiotti andis ülevaate mõjuinvesteeringute trendidest
--	--

	<p>Euroopas. EVPA ehk European Venture Philanthropy Association on üks peamisi võrgustikke, mis regulaarselt analüüsib ja kaardistab sotsiaalsetele mõjudele keskenduvaid investeerimisfondide Euroopas. Inpulse tegevjuht Bruno Dunkel tutvustas Belgias asuva mõjuinvesteeringute investeerimisfondi Inpulse toimeoloogikat ja nende üle-Euroopalist Helenos investeerimisfondi. Ümarlaua arutelu käigus paigutati Eestis tegutsevaid fonde mõjuinvesteeringute spektrile. Arutelu käigus leiti, et Eesti mõjuinvesteeringute turg on hetkel veelvähearenenud, kuigi investorite poolt on näha kasvavat huvi.</p> <p>Koostöös Läti sotsiaalsete ettevõtete võrgustiku (Social Entrepreneurship Association of Latvia), Rootsist Reach for Change and Leedu sotsiaalsete ettevõtete võrgustikuga (Lithuanian Social Business Association) loome uue riikidevahelise võrgustiku (Baltic Sea Impact Network), mis pakub vastastikuse õppimise võimalusi ja töötubasid Eesti, Läti, Leedu ja Rootsi sotsiaalsetele ettevõtjatele. Projekti on kaasatud 30 sotsiaalset ettevõtet neljast riigist ning iga kuu kuni augustini 2023 toimub ettevõtetega kohtumised. Kohtumised sisaldavad ettevõtetevahelist kogemuste vahetamist ja kogemusõpet ning samuti ekspertidega korraldatavaid koolitusi. 2022. aastal toimus kaks kohtumist, kus ettevõtted õppisid eri riikide ettevõtluskultuurist ning finantsplaneerimisest.</p>
Investeeringute hulk sotsiaalsetesse ettevõtetesse	Puuduvad andmed.
Magistriõppes sotsiaalset ettevõtlust õppivate tudengite arv	4

Noorte hulk, kellel on olnud kokkupuude sotsiaalse ettevõtlusega, esinemise, koolituse või programmi formaadis	2022 aasta jooksul oleme esinenud sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni teemal ca 150 noorele. Lisaks osales Impact Dayl 2022 kokku 13% ehk ca 200 noort/tudengit.
Nõustatud sotsiaalsete ettevõtete käibe või müügitulu kasv (enne vs. pärast) nõustamist või investeerimist	Puuduvad andmed.
Sotsiaalsete ettevõtete käibe või müügitulu kasv (enne vs. pärast) andmebaasis kajastamist	Sotsiaalsete ettevõtete maksustatav käibe 2022. aasta 3. kvartalis oli 30.4 miljonit eurot, mis on selle aasta suurim number. Eelmisel ja üle-eelmisel kvartalil oli antud number ca 10% väiksem. Olles varasemalt vastavalt 27.5 ja 27.3 miljonit eurot, on hetkel olnud kasv viimases kvartalis enam kui kolm miljonit eurot.
Positiivsete muutuste arv ja sisukus dokumentides ja rakendustes;	0 Sotsiaalse innovatsiooni kompetentsikeskuse loomise (SIKK/ESIA) projekti raames oleme koostöös erinevate ministeeriumite ja valdkonda arendavate organisatsioonidega välja töötamas sotsiaalse innovatsiooni visioonidokumenti, mis valmib 2023. aasta kevadeks.
Sotsiaalsete ettevõtete arvu kasv	2022. aasta seisuga on andmebaasis 192 sotsiaalset ettevõtet. Kuna andmebaas valmis 2022 esimeses kvartalis, siis 2022 andmed on algandmeteks, järgmiste aastate põhjal näeme progressi.
Tehtud nõustamiste arv	21
Klientide kõrge (eesmärk 8-10 punkti 10-st) rahulolu näitaja	Puuduvad andmed.
Üritustel osalejate kõrge (eesmärk 8-10 punkti 10-st) rahulolu näitaja	Impact Day 2022 raames kogusime tagasisidet ka erinevatelt sündmusel osalevatelt osapooltelt: <ul style="list-style-type: none"> • Osalejad - üldine rahulolu hinnang 10-palli skaalal (10 - väga rahul, 1- üldse mitte) oli keskmiselt 8.06. • Vabatahtlikud - üldine rahulolu hinnang 10-palli skaalal (10 - väga rahul, 1- üldse mitte) oli keskmiselt 9.07. • Kaaskorraldavad organisatsioonid - üldine rahulolu hinnang 10-palli skaalal (10 - väga rahul, 1- üldse

	<p>mitte) oli keskmiselt 8.94. Soovitusindeks (Kas soovitaksid Impact Day korralduses osaleda ka teistel organisatsioonidel?) oli 10-palli skaalal keskmiselt 9.81.</p>
<p>Ülevaade läbiviidud olulisematest tegevustest, mis toetasid oodatavate tulemuste saavutamist (toimumise aeg, kulg, osalejad, olulisemad tähelepanekud, jms):</p>	
<p>Prioriteet 1. Finantsinstrument ja ökosüsteemi laiem arendamine</p> <ul style="list-style-type: none"> Baltikumi esimese ja suurima mõju ja jätkusuutlikkuse festivali Impact Day korraldamine koostöös 15 partneriga. Impact Dayl osales 1458 inimest. Impact Dayl toimus: 11 koolitus-töötubasid, 11 inspiratsiooni-sündmust, 10 paneeli ja kaks pitchimis võistlust. Kogu Impact Day kava on nähtav siin failis. Laval astus üles 93 esinejat, demoalal oli esindatud 46 ettevõtet. Lisaks toimus kõrvalsündmusena Start-Up Estonia Community Meet Up ning õhtu kulmineerus Impact Show'ga, kus oli 4 erinevat artisti. Kodanikuühiskonna arengusse kaasasime lisaks olemasolevatele partneritele ka erasektorist firmad, kes soovivad panustada sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni valdkonna arengusse. Kokku oli Impact Dayl kaaskorraldajatest partneriteks 15 organisatsiooni, kellest 8 olid kolmanda sektori, 3 avaliku sektori ja 4 erasektori organisatsioonid. Kokku toetas Impact Dayd partnerina (teenuste, asjade jms toetuse andmise näol) 50 ettevõtet/organisatsiooni. <p>Lõime aluse iga-aastasele traditsioonile ning plaanis on kasvatada sündmusest rahvusvaheline festival. Impact Day 2022 oli väga edukas, tuues kokku erinevaid osapooli ning ületades ootusi oma professionaalsuse ja inimeste hulgaga. Arengukohti on, kuid need on pigem väiksemate teemade osas ning üleüldiselt on tulemus väga hea. Antud hinnang põhineb osalejate tagasisidest, mis on välja toodud järgnevas punktis.</p> <p>Kogusime tagasisidet ka erinevatelt sündmusel osalevatelt osapooltelt. Tagasisidet küsisime peale Impact Day toimumist Google Forms küsitluse kaudu. Tulemused on järgnevad:</p> <ul style="list-style-type: none"> Osalejad - üldine rahulolu hinnang 10-palli skaalal (10 - väga rahul, 1- üldse mitte) oli keskmiselt 8.06. Vabatahtlikud - üldine rahulolu hinnang 10-palli skaalal (10 - väga rahul, 1- üldse mitte) oli keskmiselt 9.07. Kaaskorraldavad organisatsioonid - üldine rahulolu hinnang 10-palli skaalal (10 - väga rahul, 1- üldse mitte) oli keskmiselt 8.94. Soovitusindeks (Kas soovitaksid Impact Day korralduses osaleda ka teistel organisatsioonidel?) oli 10-palli skaalal keskmiselt 9.81. <p>Mõned väljavõtted tagasisidest: “Esmakordselt toimunud festival tegi paljudele silmad ette nii korralduslikult kui ka sisuliselt. Kõik oli detailideni läbi mõelnud, põhikorraldajad ja vabatahtlikud olid nähtavad ja abivalmis.”, “Suurepärase õhkkonda koha peal: palju rahvast ja tegevust ning positiivset energiat. Ja kõige selle taustal samavõrra suurepärase korralduslik pool, mis paistis välja ka mittekorraldajatele.”,</p>	

“Korraldus oli super. Kogu ülesehitus ja teema väga head. Kohal olid väga asjalikud inimesed ja sai uusi kontakte, aitäh!”.

- Jätkasime 2021 aastal projektiga (lõppes juuni 2022) [“Ühiskondlikult vastustundlike ettevõtete rahastusvõimaluste arendamine Eestis” \(SoFiMa\)](#), mille põhieesmärk oli jõuda laiapõhjalise koostööni erinevate sektorite ja osapoolte vahel toetamaks sotsiaalse ettevõtluse arengut Eestis. Projekti konsortsiumisse kuulusid lisaks Sotsiaalsete Ettevõtete Võrgustikule Baltic Innovation Agency OÜ (BIA), Tallinna Ülikool, SA Võrumaa Arenduskeskus. Lisaks toetavad projekti AS SEB pank ja BuildIt kiirendi. Projekti kestus oli 20 kuud, 01.11.2020-30.06.2022. Projekti kaasrahastas Euroopa Komisjon läbi Euroopa tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programmi (European Programme for Employment and Social Innovation "EaSI" 2014-2020). Projekti tulemid ja tegevused olid järgmised:
  - Projekti käigus analüüsisime erinevaid sihtrühmi. TLÜ viis läbi küsitluse ja intervjuud sotsiaalsete ettevõtete seas, kaardistamaks nende rahastamise vajadusi, eelistatud rahastuse vorme ja tulevase rahakaasamise kavatsusi ning valmisolekut. [Uuringust](#) selgus, et puuduvad rahalised toetused on üks peamine barjäär sotsiaalsete ettevõtete käibe eesmärkide saavutamisel. Samuti kinnitas uuring, et Eesti sotsiaalsed ettevõtted toetuvad tugevalt toetustele ja projektirahadele ning tunduvalt vähem plaanitakse kasutada annetusi, investeringuid ja laene.
  - Lähenedamine pöörati teistpidi [investorite uuringus](#), kus analüüsiti Eesti äriinglite ja institutsionaalsete investorite valmisolekut investeerida mõjuorganisatsioonidesse. Uuring näitas, et investoritel on olemas huvi mõjuinvesteeringute tegemiste vastu, kuid pigem ollakse valmis neisse investeerima samadel tingimustel nagu traditsioonilistesse ettevõtetesse.
  - Mõlemad küsitlusuuringud olid oluliseks sisendiks [koondraportile](#), mis annab tervikliku ülevaate Eesti sotsiaalse ettevõtluse ökosüsteemist. Raport pakub välja neli alternatiivi Eesti turu tühimike täitmiseks: sotsiaalse mõju osak (SIB), laenugarantii, mõjuinvesteeringutele keskendunud ühisrahatus ja mõjuinvesteeringute fond. Olulisel kohal uuringus olid ka kohalike ja välismaiste rahastusinstrumentide juhtumianalüüsid, mis pakuvad inspireerivaid ja praktilisi näiteid mõjufondide ülesseadmisest.
  - Projekti raames võimestati sotsiaalseid ettevõtjaid inkubatsiooniprogrammidega Tallinnas ja Võrumaal. Esimese puhul oli peamiseks sihtrühmaks tudengid. Võrumaa tegevuste keskmes olid kogukondade, kohalike ettevõtete ja mittetulundusühingute esindajad, kelle algatustest võivad sotsiaalsed ettevõtted kasvada partneriteks kohalikule omavalitsusele. Programmid koosnesid töötubadest ja mentorlusest, mõlemad kestsid kuus kuud ja kokku osales neis 17 meeskonda. Suurima potentsiaaliga meeskonnad jõudsid ühisele demopäevale, kus [tunnustati parimaid](#).
  - Projekti raames korraldasime mitmeid erinevaid teadlikkuse tõstmise üritusi, mille eesmärk oli tuua kokku osapooli erinevatest eluvaldkondadest. Sotsiaalse ettevõtluse teemat arutasime ettevõtjate, mittetulundusühingute, teadlaste, investorite, pankade esindajate ning kohaliku- ja riigitasandi poliitikakujundajatega. Iga kohtumine oli järjekordne samm selgema arusaamise ja suurema

koostöö suunas. Eriti hea meel on meil Põhjala tehases korraldatud sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni arengupäeva osas, kus muu hulgas tähistasime 23 organisatsiooni allkirjastatud [sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni koostöökokkuleppe](#) sõlmimist.

- Oluliseks tulemiks on kevadel 2022 SEVi eestvedamisel käivitatud [sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni koostöökokkulepe](#), mille allkirjastasid 23 organisatsiooni nii era- avalikust- kui ka kolmandast sektorist. Tegemist on esimese sellelaadse koostöökokkuleppega, kus suur hulk mõjukaid organisatsiooni näitavad välja koostöötahet viimaks edasi ühiskonda ja keskkonda positiivset mõju loovat valdkonda. Osapooled leppisid kokku teha koostööd neljas valdkonnas:
  - Sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni ühise visiooni loomine ja eesmärgistatud elluviimine;
  - Sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni tugiprogrammide ja -meetmete jätkuv arendamine ja toetamine;
  - Eesti oludesse sobivate ning ühiskondlikku mõju ja innovatsiooni soodustavate rahastusmeetmete arendamine;
  - Valdkondlike uuringute teostamine ja analüüs.
- 16. veebruaril korraldasime [poliitikakujuundajate ümarlaua](#) Põhjala tehases. Ümarlaval osalesid Riigikantselei, Siseministeeriumi, Maaeluministeeriumi, Keskkonnaministeeriumi, Haridus- ja Teadusministeeriumi, Kultuuriministeeriumi ja Sotsiaalministeeriumi esindajad. Sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni edendavate tugiorganisatsioonide poolt olid esindatud Maakondlike Arenduskeskuste Võrgustik, Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskus, Võrumaa Arenduskeskus, SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital (KÜSK), Tallinna Ülikool, Baltic Innovation Agency ja Sotsiaalsete Ettevõtete Võrgustik. Üheskoos arutati sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni perspektiivi Eestis ning sektori probleemvaldkondade üle. Toimusid ettekanded sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni hetkeolukorra kohta:
  - Siseministeeriumi rahvastiku toimingute ja kodanikuühiskonna asekanstler Raivo Küüt tegi ettekande riiklikest arengutest, väljakutsetest ja edasistest plaanidest sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni vallas.
  - Sotsiaalsete Ettevõtete Võrgustiku juhatuse liige Erkki Kubber andis ülevaate sotsiaalse ettevõtluse sektori olemusest ning arengutest.
  - Tallinna Ülikooli juhtimise dotsent, sotsiaalse ettevõtluse magistriprogrammi juht ja sotsiaalne ettevõtja Katri-Liis Lepik esitles ESEM Eesti 2020-2021 raporti ja SoFiMa projekti raames läbi viidud sotsiaalsete ettevõtete uuringu tulemusi.
  - Baltic Innovation Agency (BIA) arendusjuht Kadri Uus tegi ülevaate 2021-2022 läbi viidud investorite mõjuinvesteeringute uuringu tulemustest.
  - SA Kodanikuühiskonna Sihtkapitali (KÜSK) projekti koordinaator Evelyn Valtin ja spetsialist Marju Mäger andsid ülevaate Euroopa Liidu poolt rahastatud rahvusvahelise projekti “Sotsiaalse Innovatsiooni Kompetentsikeskuse loomise (SIKK)” tegevustest, mille üheks eesmärgiks on koostöös avaliku sektori erinevate osapooltega luua sotsiaalse innovatsiooni visioonidokument.
- Oleme jätkanud Euroopa Sotsiaalse Innovatsiooni Alliansi konsortsiumi ([The European Social Innovation Alliance \(ESIA\)](#)) rahvusvahelise projektiga

- (SIKK), mis keskendub sotsiaalse innovatsiooni kompetentsikeskuste kontseptsiooni ning SI valdkonna arendamisele. Oleme osalenud rahvusvaheliste partneritega teadmiste ja kogemuste vahetamises ning tegelenud üksteise tundmaõppimisega. Näiteks veebruaris toimus Saksamaal Leipzigit kohakülastus, kus osales SEVi tiim ning oktoobris toimus Eestis kohakülastus, kus partneritega käidi Võrumaal, Tartus ja Tallinnas. SEV aitas kaasa Tallinnas 5. oktoobril aset leidnud rahvusvahelisele sündmusele "Infrastructuring Social Innovation: Learnings from the Baltic Sea region" korraldamisele. Projekti üks põhifookusi on ka sotsiaalse innovatsiooni visioonidokumendi loomine, mis on loodud koostöös erinevate ministeeriumite ja suhtgruppidega. Aasta jooksul on läbi viidud kohtumisi, ajurünnakuid ja dokumendi loomise strateegilisi kohtumisi. Sotsiaalse innovatsiooni visioonidokument valmib märtsiks 2023.
- Koostöös Tartu Linnavalitsusega viisime sotsiaalse ettevõtluse teema sTARTUp Day 2022 programmi. SEV korraldas programmis kaks sündmust, mille kaudu propageerisime sotsiaalset ettevõtlust ja tutvustasime ettevõtete arenguid ning väljakutseid.
    - 25. juunil toimus seminar "Doing good as a 100M business - how?", kus esinesid:
      - Kati Torim ja Teet Torim, endise [Boost Yourself](#) turundusstrateeg ja kaasasutaja
      - Martin Laidla, [Click & Grow](#) PR juht
      - Märten Kala, Others tootejuht
    - 26. juunil toimus seminar "Fuckups: Social Business Edition", kus esinesid:
      - Sirli Ratasepp, [Kira Sustainable](#) kaasasutaja ja disainer
      - Kaspar Nummert, [Sõbralt Sõbrale](#) tegevjuht
      - [Dan Prits](#), [Köömen](#) kaasasutaja
  - 2021. aasta lõpus algas SEV-l koostöö ja jätkus 2022. aasta alguses Sotsiaalministeeriumiga seoses sellega, et Siseministeeriumis planeeritakse Euroopa Sotsiaalfondi tööturu avatud taotlusvooru, et lahendada koostöös projektide elluviijatega olulisi tööturuprobleeme ja jõuda olemasolevatest teenustest kaugete sihtrühmadeni. SEV aitas Siseministeeriumil koguda sotsiaalsetelt ettevõtetelt sisendit nende peamiste väljakutsetega ning andisime selle alusel soovitusi taotlusvooru kujundamiseks, et taotlusvoor oleks disainitud võimalikult sihtrühma vajadustest lähtuvalt. Praeguste Sotsiaalministeeriumi andmete kohaselt sotsiaalsete ettevõtete toetamine on planeeritud taotlusvoorude teise etapi osana, ajaliselt avanevad need voorud 2024. aasta teises poolaastas.
  - SEV panustas Vabaühenduste Liidu eestvedamisel elluviidava manifesti koostamisse, mis on mõeldud ettepanekutena erakondadele 2023. aasta valimisteks. Koostöös teiste vabaühendustega koostasime manifesti, mille sisuks ja fookuseks jäid probleemid kolmes kategoorias: 1) Avalikud huvid erahuvidega tasakaalu, 2) Vabaühenduste kaasamine, 3) Vabakonna rahastamine. Lähemalt saab manifesti sisust lugeda [SIIT](#).
  - [Sotsiaalse ettevõtluse kogukonna laiendamine Slack keskkonnas](#), mille eesmärgiks on tuua kokku kõik Eesti jätkusuutlikud ja sotsiaalsed ettevõtted ning sotsiaalset ettevõtlust mõjutavad ja huvitatud osapooled, et üheskoos olla kursis kõige põnevamate uudistega, jagada üksteisega väärtuslikke võimalusi ja kujundada üheskoos sotsiaalse ettevõtluse tulevikku Eestis. 4.01.22 seisuga oli kogukonnaga liitunud 167 sotsiaalse

ettevõtluse ökosüsteemi erinevat osapoolt (ettevõtjad, rahastajad, investorid, valdkonda arendavad organisatsioonid jne) ning 11.01.23 seisuga on kogukonnas 313 liiget.

- Kevadel 2022 valmis uus [SEVi koduleht](#) ning oleme loonud parema platvormi, kus saab kätte informatsiooni ja materjale, mis on seotud sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooniga. Jätkame nii keskkonna kui ka materjalide arendamist, et oleks keskkond, kus nii sotsiaalsed ettevõtjad kui ka sotsiaalsest ettevõtlusest huvitatud saavad mugavalt ja kompaktselt väärtuslikku teavet ja materjale.

Prioriteet 2. Nõustamised, programmid ja kiirendi

- SoFiMa projekti raames Tallinna Ülikooli poolt korraldatud sotsiaalse ettevõtluse inkubaatori ja Võrumaa inkubaatori ettevõtete toetamine läbi nõustamiste ja koolitamise. [3. veebruaril kulmineerusid Tartu Ülikooli Delta keskuses kuus kuud kestnud SoFiMa projekti inkubatsiooniprogrammid](#). Mõlema inkubatsiooniprogrammi kolm parimat meeskonda tulid veel viimast korda kokku, et astuda lavale ja esitleda oma ideid investorite ja sotsiaalse ettevõtluse kogukonna esindajatest koosnevale žüriile. Pitchimise järel valis žürii välja võitjad:
  - Peaauhinna ehk 1000€ rahasüsti maailma muutmiseks võitis meeskond Selena project
  - Eriauhinna SEB pangalt – 3 mentorsessiooni Siim Lepsikuga, Net Groupi innovatsioonijuhiga – võitis meeskond Palumõisa loomekodu
  - Eriauhinna Sotsiaalsete Ettevõtete Võrgustikult – 4 tundi ehk 400€ väärtuses turunduse ja müügi alast konsultatsiooni – võitis meeskond Banned Books
  - Eriauhinna Baltic Innovation Agency'lt – 10 tundi ehk 1000€ väärtuses nõustamist rahastuse kaasamisel – võitis meeskond Palumõisa loomekodu
- Juunis 2022 korraldasime koostöös Tallinna Ülikooliga häkatoni [Hack Social Issues 2022](#). Selle fookuses oli rakendada sotsiaalset ettevõtlust leidmaks innovaatilisi lahendusi Ukraina põgenike aitamiseks. Häkatoni käigus moodustati neli meeskonda, kes pakkusid välja erinevaid lahendusi: veebiplatvorm vabatahtlike ja põgenike kokku toomiseks, ajutised töökeskused suurematesse linnadesse põgenikele töövõimaluste leidmiseks, sotsiaalne Ukraina restoran ja vaimsele tervisele tähelepanu pöörav kogukonnakeskus. Võitja oli kogukonnakeskus Maze Me, kes sai eelispääsme TLÜ järgmisesse inkubatsiooniprogrammi.
- Aasta jooksul on tehtud 21 nõustamist sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni teemal ettevõtetele, tugiorganisatsioonidele.
- 2022 aasta jooksul oleme sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni teemal koolitanud ca 150 noort. Lisaks osales Impact Dayl 2022 kokku 13% ehk ca 200 noort/tudengit, kes said festivalil juurde teadmisi ja oskusi SE/SI vallas.
- Koostöös Balti Innovatsiooniagentuuriga Eestist, Reach For Change Rootsist, Katalista Ventures Leedust esitasime ja saime rahastus Horizon projektile, mis algab jaanuarist 2023. Projekti käigus viiakse läbi koolitusi sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni vallas, viiakse läbi häkatone, inkubaatoreid, tehakse teiste ettevõtete arendavate programmide ja organisatsioonidega koostööd ning uuritakse võimalusi rahastusmehhanismide loomiseks ja arendamiseks SE/SI valdkonnas.

Samuti toimuvad erinevad õppereisid ja töötoad, et suurendada nii kogukonda kui teadmiste ringi organisatsioonide sees.

Prioriteet 3. Osalus töörühmades (GECES, Eesti pikaajalise säästva arengu komisjon, EVEA, EUCLID)

- Oleme jätkanud koostööd [Euclid Võrgustikuga](#), kes on Euroopa Komisjoni strateegilise partneriga sotsiaalse ettevõtluse teemadel. Osaleme teist aastat järjest EUCLIDI poolt välja kuulutatud sotsiaalse ettevõtluse [üle-Euroopalises uuringus](#) (ESEM). Aitasime uuringut arendada ning ellu viia. [ESEM Eesti 2021-2022 uuringu](#) tulemused selgusid novembris 2022, mille tulemusi oleme erinevate sihtrühmadega kohtumisel esitlenud.
- [Liitusime](#) 2020 kevadel Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsiooniga ([EVEA](#)) ja oleme koostööd jätkanud erinevate teemadega seoses:
  - 2021 aasta lõpus ja 2022. aastal jätkus ühiskonnas teravalt üleval elektrihindade suur tõus, mis on tugevalt ka ettevõtteid mõjutanud. Selleks, et selle osas midagi ette võtta, koondasime koostöös EVEA-ga ettevõtetelt infot neid puudutava elektrihinna tõusu mõju kohta. Tulemused esitati ettepanekutena EVEA poolt majandus- ja taristuminister Taavi Aasale elektrihinna mõju leevendamiseks ettevõtjatele.
  - Kogusime ettevõtjatelt ka tagasisidet seoses koroonapiirangute leevendamise ja energiakriisi teemal. EVEA kohtus aasta alguses ettevõtlus- ja infotehnoloogiainister Andres Suttiga ning tervise- ja tööminister Tanel Kiigega. Selleks kogusime ettevõtetelt sisendit, kuidas nemad hindavad jaanuaris avalikustatud Vabariigi Valitsuse otsuseid:
    - mitte leevendada COVID-piiranguid (lahtioleku piirang kella 23ni ja vaid immuniseerimistöendi alusel sissepääs toidlustus-, meelelahutus- ja tervisespordiasutustesse);
    - pakkuda ettevõtjatele elektrihindade mõju leevendamiseks võrgutasu kompenseerimist ja riiklike laenukäendusi likviidsuslaenu võtmiseks kasvanud energiakulude tasumiseks.
  - Koostöös EVEA-ga panustasime ka Ukraina sõja abivajaduste levitamiseks. Koos levitasime üleskutset Eesti ettevõtjate ja nende liitude seas, mille eesmärk oli kutsuda ettevõtjaid üles toetama kõigi endale jõukohaste vahenditega Ukraina rahvast ja Ukraina kaitseväge nende kangelaslikus võitluses oma riigi püsijäämise eest.
  - SEV kuulub [EVEA Rohepöörde töögruppi](#), mis töötas 2022. aastal välja [EVEA rohepöörde strateegia](#). Strateegia ühe osana on plaan käivitada spetsiaalselt väike- ja keskmistele ettevõtjatele disainitud rohepöörde koolitusprogrammi. Saamaks teada ettevõtjate huve ja vajadusi rohekoolituste osas, pandi kokku küsitlus ettevõtjatele, mida levitasime SEVi võrgustikus.
  - SEV osales ka 24. märtsil EVEA arenguseminaril, kus saime sisendit anda valdkonna ja EVEA arenguvõimalustele.
  - EVEA arendas koostööd Rahandusministeeriumi ja Maaeluministeeriumiga. Veebruaris toimus kohtumine Rahandusministeeriumiga, et arutada uue struktuurivahendite

perioodi meetme “jäätmete ringlussevõtt ja ohutu materjalide ringlus” väljatöötamiseks (vt edastatud kiri allpool). Selleks koondasime tagasisidet ettevõtetest, kes on teemaga seotud ja keda võiks see puudutada. Kutsusime ettevõtjaid üles vaadata üle olemasoleva [KIK'i meetme kirjeldust](#) ning anda kiireid soovitusi, kuidas seda meetet võiks paremaks teha, eriti silmas pidades VKE-de juurdepääsu meetmele, taotlemise ja projekti elluviimisega seotud halduskoormusega. Selle alusel edastas EVEA info Rahandusministeeriumile.

Prioriteet 4. Tagatud järelkasv Eestis sotsiaalsete ettevõtete juhtidele

- Oleme turundustegevustega aidanud kaasa Tallinna Ülikooli sotsiaalse ettevõtluse magistriõppe võimaluste ja kandideerimise levitamisele. Lisaks tegime veel aasta alguses koostööd Tallinna Ülikooli poolt korraldatud SE inkubaatori raames, kus mentordasime sealseid tudengeid.
- Viisime koostöös Tartu Ülikooliga nende ettevõtlusprogrammi ainete raames läbi esinemisi sotsiaalse ettevõtluse teemadel.
- Oleme teinud koostööd Tallinna Ülikooli, Tartu Ülikooli ja TalTech-ga ja andnud sisendit selleks, et nende tudengid viiksid läbi sotsiaalse ettevõtluse teemalisi uurimisi, praktilisi töid.
- Tegime koostööd Tartu Ülikooli tudengivõistluse Delta X raames, kus koolitasime tudengeid eelsündmusel sotsiaalse ettevõtluse vallas ning osalesime žüriis. Samuti panustasime auhinnafondi, mille tulemusel ka said võitjad auhinnaks mentorluspaketi.
- Juunis 2022 korraldasime koostöös Tallinna Ülikooliga häkatoni [Hack Social Issues 2022](#). Selle fookuses oli rakendada sotsiaalset ettevõtlust leidmaks innovaatilisi lahendusi Ukraina põgenike aitamiseks. Häkatoni käigus moodustati neli meeskonda, kes pakkusid välja erinevaid lahendusi: veebiplatvorm vabatahtlike ja põgenike kokku toomiseks, ajutised töökeskused suurematesse linnadesse põgenikele töövõimaluste leidmiseks, sotsiaalne Ukraina restoran ja vaimsele tervisele tähelepanu pöörav kogukonnakeskus. Võitja oli kogukonnakeskus Maze Me, kes sai eelispääsme TLÜ järgmisesse inkubatsiooniprogrammi.

Prioriteet 5. Andmebaas

- Oleme edasi arendanud [andmebaasi sotsiaalsest ettevõtlusest](#) ülevaate saamiseks, mis annab kvartaalse või aastase täpsusega ülevaate sotsiaalsete ettevõtete ja sotsiaalse ettevõtluse sektori käekäigust kirjeldades selle olulisemaid indikaatoreid. Oleme valimit täpsustanud ning lisanud juurde funktsioone - nüüd saab ettevõtteid kategoriseerida ka SDG-de alusel. Samuti oleme saanud teha juba ka ülevaateid sektori arengutest vastavalt andmebaasi infole. Andmebaasis on 192 sotsiaalset ettevõtet.

TEGEVUSSUUND 2: TEADLIKKUS

Eesmärk 1: Eesti elanike kasvanud teadlikkus sotsiaalsetest ettevõtetest ja nende rollidest

Ülevaade oodatavate tulemuste saavutamisest	
Ülevaade sotsiaalsest ettevõtlusest, sotsiaalsetest ettevõtjatest ja sotsiaalse ettevõtluse üha suurem populariseerimine mõtteviisi ja maailmavaatena	Avaldasime vastava temaatikaga arvamusküsimusi, blogipostitusi ning loime uued turundusmaterjalid lühivideote ja pikemate esitluste salvestuste näol. Kodulehele koondasime “tööriistad” erinevaid põhjasi, allikaid ja töömaterjale, mis on kasulikud ettevõtjatele kui ka valdkonda arendavatele osapooltele: https://sev.ee/kasulikku/tooriistad/
Kasvanud teadlikkus	Antud perioodil tegime kolm mahukamat kommunikatsioonikampaaniat: <ol style="list-style-type: none"> 1. Mõjukõneleja konkursile kandideerima kutsumine; 2. Impact Day festivali levitamine (sisaldades palju infot ettevõtete ja valdkonna arengute jms kohta); 3. Jõulukampaania “Mõjusamad jõulud” propageerimaks sotsiaalsete ettevõtete tooteid ja teenuseid jõuluringitusteks.
Saavutatud mõju üldine kirjeldus ja kirjeldus eduindikaatorite kaudu	
Iga sihtrühma digitaalse kommunikatsiooni ulatus ja reaktsioonid	Facebooki kanali kaudu jõudsime 1.01.22-31.12.22 perioodil 169 487 inimeseni, reaktsioonide hulgaks oli 1777.
Kommunikatsioonikajastuste ulatus ja reaktsioonide hulk;	Facebooki kanali kaudu jõudsime 1.01.22-31.12.22 perioodil 169 487 inimeseni, reaktsioonide hulgaks oli 1777.
Konverentsil osalenud külaliste arv	1458
Magistriõppes sotsiaalset ettevõtlust õppivate tudengite arv	4 tudengit
Meediakajastuste hulk ja levik	29 meediakajastust nii SEVi kui ka Impact Day tegevustega seoses, s.h näiteks: <ol style="list-style-type: none"> 1. Erkki Kubber: liikugem heategevuselt jätkusuutlike ettevõtete loomise poole 2. Merili Ginteriga sotsiaalsest ettevõtlusest ja Impact Day-st 3. Südamega ettevõtlus parema homse nimel

Organiseerimise käigus loodud uute kontaktide ja partnerluste arv, läbi mille sotsiaalset ettevõtlust veel enam võimendada.	65
Podcast'i kuulamiste arv	0 - lõpetasime podcasti tegemise.
SEVi uudiskirja ja sotsiaalmeedia platvormide jälgijate arv	10.01.2023 seisuga on Facebookis jälgijate arv 3480, uudiskirjaga liitunute arv 714.
Sotsiaalse ettevõtja auhinnale pürgijate arv	Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumi vastutustundliku ettevõtluse indeksis osalenud 27 ettevõtte seas oli 3 sotsiaalset ettevõtet, kelle seast valiti välja sotsiaalse ettevõtluse auhinna võitja.
Ülevaade läbiviidud olulisematest tegevustest, mis toetasid oodatavate tulemuste saavutamist (toimumise aeg, kulg, osalejad, olulisemad tähelepanekud, jms):	
Prioriteet 1. Tunnustussündmus <ul style="list-style-type: none"> • Oleme jätkanud koostööd Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumiga (VEF) (sai alguse 2020. kevadel). 2022 andsime välja sotsiaalse ettevõtluse eriauhinna koostöös Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumiga kord aastas toimuval Indeksi galal. Auhinna sai Lahemaa Ökoturism. Koostöö Vastutustundlike Ettevõtete Foorumiga võimaldab efektiivsemalt kommunikeerida vastutustundlike ning sotsiaalsete ettevõtete erisusi ja sarnasusi. • Tegime koostööd EAS-ga, kus EAS andis välja enda ettevõtlusauhinna raames 2022. aastal esimest korda välja auhinda "Kestlik ettevõtte", kus fookuses oli tunnustada Eesti ettevõtteid, kes pööravad ettevõtteülesele tähelepanu kestlikule arengule. Kestlikkuse põhimõtteid hinnati sotsiaalse, majandusliku ja keskkonnamõju alusel. SEV aitas ettevõtteid žüriis valida. 2022. aasta top 3 ettevõteteks olid: Timbeco Woodhouse OÜ, Estiko-Plastar AS, Foxway OÜ. Võitjaks osutus ettevõtte Timbeco Woodhouse OÜ. • Koostöös Ajujahiga värbasime Ajujahi konkursile sotsiaalse ettevõtluse suunaga ideid ja ettevõtteid. Viisime selleks läbi aprillis eraldi sündmuse. Koostöös Ajujahi ja SEB-ga valisime Ajujahi tiimide seast välja top 3 tiimi, kelle idee oli sotsiaalse ettevõtluse suunaga. Tiimidele korraldasime Impact Day programmis finaali, kus SEB andis välja SEB tulevikuettevõtja auhinna. Finaalis olid ettevõtted: <ul style="list-style-type: none"> ○ The Naturist toodab ökoloogilisest kanepist ja hernest tehtud graanuleid, mis muutuvad vee ja panniga kokkupuutel hakklihataoliseks toiduks, milles on kaks korda rohkem valku kui loomalihas. Ettevõtte eesmärk on selle tootega muuta kiirtoit kättesaadavaks supertoiduks, turgutades samal ajal keskkonda, sidudes süsihappegaasi ning säästes puhast vett. ○ Kõnekindluse toodab ja müüb spetsialistidega koostöös loodud logopeedilisi mängu-abivahendeid, mis on mõeldud kõnehäirete lahendamiseks ning kõne arengu toetamiseks. ○ MyCeen arendab seeneniidistiku ja orgaaniliste jääkmaterjalide toel komposteeruvaid ehitusmaterjale ja sisustustooteid. ○ Auhinna pälvis Ajujahi The Naturist. 	

Prioriteet 2. Sotsiaalse ettevõtluse kui valdkonna arendamise kampaaniad

- Avaldasime vastava temaatikaga arvamusküsimused, blogipostitusi ning lõime uued turundusmaterjalid lühivideote ja pikemate esitluste salvestuste näol.
- Kodulehele koondasime “tööriistad” erinevaid põhjasid, allikaid ja töömaterjale, mis on kasulikud ettevõtjatele kui ka valdkonda arendavatele osapooltele: <https://sev.ee/kasulikku/tooriistad/>
- Tutvustasime Eesti sotsiaalsete ettevõtete tausta ja andmebaasi Social Enterprise UK-le, kes tegeleb pilootprojektiga [Buy Social Europe](#), mille kaudu nad propageerivad korporatsioonide seas sotsiaalsetelt ettevõtetelt teenuste ja toodete ostmist.
- 10. mail korraldasime Põhjala tehases sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni arengupäeva osas, kus muu hulgas tähistasime 23 organisatsiooni allkirjastatud [sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni koostöökokkuleppe](#) sõlmimist. Arengupäeval olid esinemas mitmed sotsiaalsed ettevõtted nagu näiteks Põhjala tehas, VIVITA, kes tutvustasid enda tegemisi ja arenguplaane. Lisaks sellele oli sündmusel eraldi demoala, kus olid ennast tutvustamas ja näitamas veel sotsiaalseid ettevõtteid ja valdkonnaga tegelevaid organisatsioone. Nende seas näiteks Banned Books, VIVITA, Tallinna Ülikool (sotsiaalse ettevõtluse inkubatsiooni programm), Stuidio 231. Sündmusel oli üle 60 erinevatest sektoritest tegutsevaid esindajaid.
- 12. augustil osalesime Arvamusfestivalil ja korraldasime koostöös KÜSKiga “Sõja ja rahu” alal arutelu pealkirja all “Kriisist külluseni – nutikalt ja üheskoos”. Arutelu osad keskendusid sellele, kuidas sotsiaalsed ettevõtted panustavad kriiside lahendamisse. Fookuseks oli Ukraina sõda ning sellega kaasnevad tagajärjed, vajadused ja ettevõtete tegevused. Lisaks sellele toimus arutelu osa, kus oli fookuses teema, kuidas erinevad sektorid saavad luua lisaväärtust ning luua veel suuremat positiivset mõju. Laval olid sotsiaalsete ettevõtete eestvedajad Kadri Britt Pöldre (Aarete Laegas) ja Dan Prits (Köömen), lisaks Anu Viltrop (Eesti Pagulasabi/Estonian Refugee Council), ekspert Katri-Liis Lepik (Tallinna Ülikool), riigisektori esindajana siseministeeriumi asekantsler Raivo Küüt ja Sotsiaalsete Ettevõtete Võrgustiku juhatuse liige Erkki Kubber.
- 7. oktoobril korraldasime Baltikumil esimese ja suurima mõju ja jätkusuutlikkuse festivali Impact Day koostöös 15 partneriga. Impact Dayl osales 1458 inimest. Impact Dayl toimus: 11 koolitus-töötubasid, 11 inspiratsiooni-sündmust, 10 paneeli ja kaks pitchimis võistlust. Kogu Impact Day kava on nähtav [siin failis](#). Laval astus üles 93 esinejat, demoalal oli esindatud 46 ettevõtet. Lisaks toimus kõrvalsündmusena Start-Up Estonia Community Meet Up ning õhtu kulmineerus Impact Show’ga, kus oli 4 erinevat artisti. Kodanikuühiskonna arengusse kaasasime lisaks olemasolevatele partneritele ka erasektorist firmad, kes soovivad panustada sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni valdkonna arengusse. Kokku oli Impact Dayl kaaskorraldajatest partneriteks 15 organisatsiooni, kellest 8 olid kolmanda sektori, 3 avaliku sektori ja 4 erasektori organisatsioonid. Kokku toetas Impact Dayd partnerina (teenuste, asjade jms toetuse andmise näol) 50 ettevõtet/organisatsiooni. Impact Dayl said ettevõtjad ennast demoalal näidata, olla osa erinevatest paneelidest ning saada ise inspiratsiooni sündmustest ja koolitustest. Impact Day suurendas suure hulga inimeste teadlikkust jätkusuutlikust ja sotsiaalsest ettevõtlusest ning teadlikust elustiilist. Seda nii inimeste hulgas, kes käisid koha peal festivalil (ca 1500) kui ka kogu Impact Day korraldamise

perioodil meie infoga kokku puutunud inimeste teadlikkust vastutustundlikust ja sotsiaalsest ettevõtlusest ja selle võimalustest. Kogu perioodi jooksul jõudsime erinevate meediavahenditega ligikaudu 440 000 inimeseni (umbes 33% Eesti elanikkonnast).

- Impact Day raames viisime läbi [mõjukõneleja konkursi](#). Konkursi viisime läbi koostöös [SpeakSmarti](#), [Miltton New Nordicsi](#) ja [Eesti Päevalehe Roheportaaliga](#), kus soovisime leida inimest, kes kuni 12-minutilise kõnega paneb inimesi mõtlema, inspireeruma või hoopis šokeerima teemal "Kuidas meist igaüks saab maailma mõjutada?". Konkursile kandideeris kokku 36 kõnet. Septembris toimus virtuaalne poolfinaal. Poolfinaalist edasi pääsenud kõnelejad said enne finaali SpeakSmarti poolt kõnekoolituse, et oma oskusi lihvida ja finaalsiks valmistuda. 30. septembril toimus Põhjala tehases konkursi finaali ning selgus võitja - Kati Orav, kes pääses Impact Day pealavale esinema 7. oktoobril Põhjala tehases.

Prioriteet 3. Eestvedajate sihtrühma kampaaniad

- Koostöös Tartu Linnavalitsusega viisime sotsiaalse ettevõtluse teema sTARTUp Day 2022 programmi. SEV korraldas programmis kaks sündmust, mille kaudu propageerisime sotsiaalset ettevõtlust ja tutvustasime ettevõtete arenguid ning väljakutseid.
  - 25. juunil toimus seminar "Doing good as a 100M business - how?", kus esinesid:
    - Kati Torim ja Teet Torim, endise [Boost Yourselfi](#) turundusstrateeg ja kaasasutaja
    - Martin Laidla, [Click & Grow](#) PR juht
    - Märten Kala, Others tootejuht
  - 26. juunil toimus seminar "Fuckups: Social Business Edition", kus esinesid:
    - Sirli Ratasepp, [Kira Sustainable](#) kaasasutaja ja disainer
    - Kaspar Nummert, [Sõbralt Sõbrale](#) tegevjuht
    - [Dan Prits](#), [Köömen](#) kaasasutaja
- Impact Day 2022 raames kajastasime paljusid sotsiaalseid ettevõtteid ja nende tegemisi meedias, sotsiaalmeedias, et suurendada inimeste teadlikkust valdkonnas tegijate osas. Kokku 29 meediakajastust ning kuue kuu jooksul turundustegevust, mille tegevuses jõudsime näiteks Impact Day kanalites 440 00 inimeseni.
- Viisime detsembris läbi jõulukampaania ["Mõjusamad jõulud"](#) propageerimaks sotsiaalsete ettevõtete tooteid ja teenuseid jõulukingitusteks.

ÜLDINE TEAVE

Kõrvalekalded tegevuste läbiviimisel koos selgituste ja/või põhjendustega
Suuremad kõrvalekalded puuduvad. Küll aga näeme, et osade eduindikaatorite andmeid ei saa me tagada nii selgelt, sest neid pole võimalik mõõta kas siis indikaatori olemuse, tegevuste fookuste kujunemise/muutumise (nt analüüsi tulemusel näeme kasutegurit rohkem mingil kindlas tegevuses ja paneme sellele rohkem rõhku, et kvaliteetselt tegutseda) ning teistest asjaoludest tulenevate tegurite (nt kas saame täiendavat rahastust mujalt või mitte) tõttu. Näiteks lõpetasime podcasti tegemise, sest analüüsi tulemusel nägime, et antud kanalid kaudu ei jõua me suurema hulga inimesteni. Suur fookus oli sellel aastal koostöö ja suuremate sündmuste korraldamisel, et koostöös partneritega korraldada midagi suuremat ja mõjuloovamat nagu selleks oli Impact Day. Selle läbi jõudsimme suure hulga inimesteni ja saime kasu tuua nii organisatsioonidele, kes tegelevad sotsiaalse ettevõtluse ja innovatsiooni arendamisega kui ka ettevõtetele, kes tegelevad jätkusuutlikkuse, sotsiaalse ettevõtluse vallas.

Aruandele lisatud tegevuste läbiviimise raames välja töötatud materjalid (võimalusel koos viidetega veebilehtedele)
Materjalidele on viidatud teksti sees loetavuse huvides.

Aruande kinnitus	
Allkirjaõigusliku isiku nimi	Allkiri
Kätlyn Jürisaar	